

MARKO
THELEN

TUPI LAK

SEVERSKÝ POSOL SMRTI

PRÍBEH INŠPIROVANÝ SKUTOČNÝMI UDALOSŤAMI

Slovenské **TOP**
Krimi

TUPIILAK

Marko Thelen

TUPIĽAK

SEVERSKÝ
POSOL
SMRTI

Inšpirované skutočnými udalosťami

slovar

Text © Marko Thelen 2021
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., 2021

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-5049-4

„Veci, ktoré nás zničia: politika bez princípu,
potešenia bez svedomia, bohatstvo bez práce, poznanie
bez charakteru, podnikanie bez morálky, veda bez
ľudskosti a zbožná úcta bez ochoty obetovať sa.“

MAHÁTMA GÁNDHÍ

Túto knihu venujem všetkým slušným ľuďom.

Príbeh je inšpirovaný skutočnými udalosťami. Osoby, ich mená, názvy súkromných spoločností a verejných inštitúcií sú v príbehu vymyslené. Akákoľvek podobnosť so skutočnosťou môže byť iba náhodná.

Obsah

PROLÓG	11
1. KAPITOLA – Radikálny rez	15
2. KAPITOLA – Odkaz sopky Eyjafjallajökull	20
3. KAPITOLA – Nová klientka	46
4. KAPITOLA – Slávny hotdog	49
5. KAPITOLA – Toxický plyn	60
6. KAPITOLA – Igelitkový marketing	75
7. KAPITOLA – Prebudenie	81
8. KAPITOLA – Zlé posolstvo z Islandu	112
9. KAPITOLA – Chladná baltická noc	123
10. KAPITOLA – Kamufláž	130
11. KAPITOLA – Konkurz	137
12. KAPITOLA – Profil páchatela	154
13. KAPITOLA – Ploštica	169
14. KAPITOLA – Tupilak	185
15. KAPITOLA – Púštny adrenalín	201
16. KAPITOLA – Zatuchnuté spomienky	217
17. KAPITOLA – Chytená krysa	223

18. KAPITOLA – Diablov moč	233
19. KAPITOLA – Muž cez palubu	242
20. KAPITOLA – Cesta do raja	254
21. KAPITOLA – Cela policajného zaistenia	259
22. KAPITOLA – Inuitská sprievodkyňa	272
23. KAPITOLA – Peniaze nadovšetko	288
24. KAPITOLA – Mrazivé prekvapenie v aute	301

PROLÓG

10. apríla 2010 Vík í Mýrdal, Island

Na ostrove plnom kontrastov slabo mrholilo. Podchvíľou sa po oblohe prehnalo zopár snehových vločiek a do toho sa v plnej kráse nakrátko ukázalo kostrbaté slnko.

Tri špicaté čadičové formácie Reynisdrangar pri dedinke Vík neohrozene vytŕčali z mora a výstražne upozorňovali na svoju divokosť. Už z diaľky sa každému návštevníkovi príznačne prihovárali. Podobne ako zeleným machom porastené susedné vrchy.

Noční trollovia Skessudrangur, Laddrangur a Langhamar tlačili podľa legendy pred sebou tri mohutné lode. Divoký život po súmraku ich unavil tak, že pozabudli na blížiaci sa deň. Pri prvých slnečných lúčoch sa premenili na ostré skaly.

Aj tento deň, ako všetky ostatné, plynul vo Víku rýchlosťou vody padajúcej z neďalekého vodopádu Skógafoss. Teplý Gofský prúd sa prebíjal Atlantikom pomedzi chladné odkazy Severného ľadového oceánu. Ohrieval studené skaly pobrežných útesov a dodával tak potrebnú energiu všetkému živému i neživému navôkol. Vytváral ideálnu scénu pre morské hry islandských tuleňov a veľrýb.

Kostolná veža vypínajúca sa na malom kopci dekorovala toto úchvatné prírodné divadlo najteplejšieho miesta na Islande.

Aj keď sa aprílové slnko opäť skrylo za mraky, svetla bolo v porovnaní so zimnými mesiacmi čoraz viac. Pomaly sa všetci tešili na júnové biele noci. Ojedinelé pozostatky snehu sa postupne vytrácali.

Domáci si aj dnes poctivo plnili svoje povinnosti. Starali sa o ovce a pripravovali ich na niekoľkomesačný pobyt na pasienkoch. Spracovávali vlnu v miestnej fabrike. Ale-

bo prevádzkovali obchody a malé pohostinstvá a spríjemňovali život turistom.

Neskoro popoludní sa strhol silný lejak. Vtedy sa veľká časť dediny začala zbiehať na jedno miesto. Tam, kde neexistovala pretváрка. Kde sa každý úprimne bavil a kde si každý dokonale vyladil svoje chuťové bunky. Aspoň to tak naoko vyzeralo.

V útulnom bare hotela Reynisfjara, vyhrievanom drevom praskajúcim v krbe, to žilo naplno. Z kúta vzadu pri hracom automate sa pravidelne ozývalo „Skál fyrir þér!“.*

Miestni bradatí farmári rozoberali pri pive aktuálne chýry o hrozjacej veľkej sopečnej erupcii. Eyjafjallajökull sa začala zobúdzaf už koncom minulého roka a v marci sa prejavila miernou sopečnou činnosťou. Dalo sa predpokladať, že čoskoro vybuchne. Podľa toho, ako sa horali zabávali, to však nebrali úplne vážne.

Skupina turistov okupovala zvyšnú časť baru.

Podnikatelia zo strednej a východnej Európy dokazovali, že v dvíhaní pohárov majú bohaté skúsenosti. Miestami sa zdalo, že štrngajúce sklo imituje sofistikované islandské skladby. Akoby ich komponoval Ólafur Arnalds. Ambientné akordy spojené s kvílením vetra prenikajúceho cez škáry v oblokách sa navždy zapisovali do pomyselnej notovej osnovy.

Majitelia a manažment firmy ITIK pritom nachádzali na Islande uvoľnenie z dennodenných stresov. Raz za rok sa vždy takto vybrali na zaujímavé miesta sveta, kde si dobíjali baterky. Tentoraz si predĺžili veľkonočné prázdniny.

„Dnes sme to dali,“ hrdo vyhlásil šéf poľskej pobočky Pawel. Bol pyšný, že zvládli celodennú túru okolo sopky Katla z Þakgilu do Kötlujökullu a späť. Na ex vypil ďalší pohár vodky. Zatriasol sa a zreval, pričom sa búchal do prs.

„Jasné,“ zaklonil sa Matúš Egliský, vliat do seba ešte jednu dávku a pokrikom napodobnil svojho poľského kolegu.

„V minulosti sme však boli lepší,“ schladila ich Ludwika Zdniewska, spolumajiteľka firmy, „za deň sme prešli takmer dvakrát toľko.“ Tiež si pripila a zvodne sa obzrela po hlavnom akcionárovi Radovi Dubovskom.

* Po islandsky „Na zdravie!“

Ten si ju však nevšímal.

„V čom lepší?“ ozval sa nato provokačným tónom marketingový riaditeľ Dušan Stromčík.

Pritiahol k sebe pohľad Ludwiky.

„Ty si stále rovnako dobrá,“ pokračoval v narážkach na ich jednorazový intímny úlet.

Dušanov úšklabok Ludwiku nahneval. „Karny kutas,“ zahrešila po poľsky a ignorantsky odvrkla: „Trzymaj sie swojego... wiesz co!“

Vybavila si situáciu z firemného výletu, pri ktorom sa opila a skončila s Dušanom v posteli. Nechcela už na to spomínať.

Radšej sa opätovne otočila smerom k Radovi. Už dlhšie ho pozorovala. Snažila sa s ním nadviazať očný kontakt. Napriek určitému množstvu alkoholu v krvi bola tentoraz akotak pri rozume. Nutne si s ním potrebovala vyjasniť mnohé otázky. Dnešná túra v oboch vzbudila nepokoj.

Rado však jej pohľad neopätoval. Iba krotko sedel za barovým pultom. Hľadel do prázdna. Neprirodzene až trochu desivo sa usmieval. Farebné barové svetlá sa odrážali v pohári Reyka vodky, ktorý pred ním nedotknuto stál. Bol totálne vykoľajený. Vrelo to v ňom.

Kaido, riaditeľ estónskej pobočky, chcel zmierniť napätie, pretrvávajúce v tíme už niekoľko dní. Vypýtal od barmana gitaru visiacu na stene. Pár sekúnd trvalo, kým ju naladil.

Barman vypol CD prehrávač a všetci stíchli.

Miestnosťou sa ozývali známe skladby od Beatles. Kaidova priateľka Stella sa pred ním ladne pohojdávala.

Ludwika pristúpila k Radovi a chytila ho za ruku.

„Chodźmy tańczyć!“

„Nie, prepáč,“ odmietol ju.

Vtom k Ludwike pristúpil Pawel. Odtiahol ju na parket. Oprela sa mu o plece a potichu si spievala. Pritom však nenápadne pozorovala Rada.

Ich tanec so záujmom sledoval jeden z domácich.

Holohlavý svalnatý farmár držal v ruke pivo a červené oči mu žiarili ako sviečky na vianočnom stromčeku. A nebol to prvý večer, čo z poľskej krásy nespustil zrak.

Alkoholom opojený farmár vo svojich predstavách potajme pozoroval Ludwiku cez okno hotelovej izby. Po dlhej brade mu tiekli sliny.

Vo vlastnej fantázii zachádzal ďalej. S Ludwikou bol sám v jej izbe. Pomaly z nej vyzliekal tričko, nohavice. Strhol z nej spodnú bielizeň. Hľadel na krásne nahé telo.

Farmár do seba nalial zvyšok piva a zaklincoval to pohárom vodky. Nabudený vlastnými erotickými predstavami sa odobral ulmiť svoje nižšie pudy pri spoločensky prijateľnejších aktivitách. Rozhodol sa podporiť obecný rozpočet hrou na hracích automatoch.

1. KAPITOLA

Radikálny rez

13. apríla 2010 Vík í Mýrdal

Impozantná sila islandskej krajiny sa pred Radovým zrakom začala strácať v hustnúcom lejaku. Posledné dni ich počasie nerozmaznávalo. Unavený po ďalšej túre stál v hotelovej izbe pri okne čelom k oceánu. Opieral sa o horúci radiátor. Keď nič iné, hrialo ho aspoň teplo z geotermálnych zdrojov.

Dozvuky zimy a blížiaci sa jar splývali v jedno. Pretrvávajúci dážď striedajúci sa so snehom a dramatické šero spúšťali v Radovi kolotoč negatívnych spomienok. Pohľad z obloka v ňom zároveň umocňoval rastúce obavy, ktoré od príchodu na toto vysnívané miesto pociťoval. Obavy nepramenili z divokej vulkanickej prírody zahalenej do sivých mračien, z ostrých skalných výbežkov alebo z čierneho piesku na pláži. Tieseň v ňom vyvolávali zhoršujúce sa obchodné vzťahy s jeho dlhoročnými partnermi a špinavý podraz, o ktorom sa dozvedel náhodou tesne pred príchodom na Island.

Dúfal, že počas spoločného pobytu v malebnej dedinke Vík na juhu ostrova im predstaví plán na novú spoločnú cestu. Nový čistý začiatok, ktorý by ich posilnil a pripravil na veľké výzvy, ktoré im z diaľky plávajú v ústrety. Bol pripravený zabudnúť na podlosť jedného z kolegov.

Po niekoľkých spoločne strávených dňoch sa však zamrznuté ľady v ich vzťahoch v súlade so zákonmi tejto krajiny nezačali roztápať ani v náznakoch. Presne ako v ľadovcovom jazere Jökulsárlón. Ľadové kryhy vydržali po celé islandské leto.

Rado aj naďalej stál pevne pritisnutý k nedobre odvzdušnenému žblnkajúcemu radiátoru a lakťami sa unaveno opieral o parapet. Lýtka ani stehná si takmer necítil. Chrbtica mu posielala bolestivé pozdravy od ťažkého ruk-

saku. Šiesty deň trekovania po lávových a ľadových kopcoch na ňom zanechal výrazné stopy. Už to nebolo vytrénované telo z mladších čias, keď dokázal zvládať dvakrát takú záťaž v ostrejšom tempe. Vekom aj kondíciou zaostával za kolegami. Roky sedenia za počítačom a v aute si vybrali svoju daň.

Modré oči mu do diaľky žiarili ako maják upozorňujúci na zradné vody. Tie tyrkysové oči sa driapali na najvyššie útesy a snorivým pohľadom hľadali odpovede na stovky otázok vynárajúcich sa z hĺbín duše. V hlave mu vírilo čoraz viac matných myšlienok.

Prestalo pršať.

Zamyslene sledoval, ako zdivočené more naráža do skál a ako si hravé čajky krátia čas prelietavaním pomedzi pozostatky z odrazených vln. Popri nich v pravidelných intervaloch prelietavali pôvabne pôsobiace morské kačky. Ich čierne hlavy so žltými očami a malým bielym flakom v tvare polmesiaca vnášali do výjavu atmosféru pokoja.

Rado nachvíľu pootvoril okno, aby lepšie počul, čo si navzájom čajky a kačky odkazujú. Domnieval sa, že zacíti príznačnú slanú a rybaciú vôňu Atlantiku.

Vietor však fúkal opačným smerom, ako predpokladal. A tak ucítil vôňu vlhkého machu z okolitých kameňov, ktoré ním boli porastené. Akoby si elfovia a trollovia prestreli na svoje veľkolepé slávnosti nekonečný koberec mnohých zelených odtieňov. O chvíľku sa do toho primiešal výrazný zápach síry. Starý sopečný prach z Katly, víriaci v ovzduší, v spojení s informáciami o zvyšujúcej sa aktivite neďalekej sopky Eyjafjallajökull neveštili nič dobré. Keď sa viac naklonil z okna, na západnej časti pláže v skalnatých previsoch zbadal nádherné alky. Chúdence, pomyslel si, keď si spomenul, ako ich mäso ponúkajú v niektorých reštauráciách v Reykjavíku.

Usadil sa v kresle. Kým nastala úplná tma, sedel bez pohnutia a iba hľbal. Vnútorne pocity po troškách nahlodávali jeho istotu, ktorú za roky podnikania v IT oblasti nadobudol. Kúsok po kúsku odsekávali z konára jeho sebedomia a namiesto toho mu ponúkali skôr kritické myšlienky. Snažil sa nájsť sám seba a prijať zásadné rozhodnutie. Roz-

hodnutie, ktoré by nikdy neolutoval, aj keby jeho dôsledky mali byť kruté.

Pred plánovanou večerou s partnermi sa rozhodol navštíviť Ludwiku. Odhodlal sa na radikálny krok.

O pár minút sa vrátil do svojej izby spotený. Ale cítil sa ľahšie. Spokojnejšie a voľnejšie ako kedykoľvek predtým.

Osprchoval sa. Umývadlo naplnil vodou. Namočil špinavú bielizeň, aby ju neskôr ručne prepral. Zapol notebook, otvoril poštovú schránku a niečo rýchlo bez premýšľania napísal. Mail poslal ihneď všetkým kolegom. Zostal však prekvapený, keď sa mu na obrazovke zjavil odkaz o chybe v odoslanej pošte. Káblový internet nefungoval. Wifi signál z recepcie bol ďaleko.

Neznenepokojoval sa. Už si na úbohú kvalitu internetu v hoteli zvykol. Počítač nechal zapnutý v presvedčení, že po opätovnom pripojení sa e-maily automaticky odošlú.

Obliekol si športové nohavice. Ku krku si pozapínal hrubý štrikovaný sveter. Nahodil na seba nepremokavú bundu. Napoly plešivú hlavu si prikryl teplou vodotesnou čiapkou. Pred zrkadlom si pretrel aj svoje jemné fúzy. Zhlboka sa nadýchol. Usmial sa sám na seba a zabuchol dvere.

Namieril si to ku kamennému pamätníku utopených nemeckých rybárov v oblasti Mýrdal. Považoval to za ideálne miesto na dokončenie toho, čo začal.

Niekoľko minút chodil okolo memoriálu, ktorý okrem pamiatky na nevožňíkov rybárov dodnes vyjadruje vďaka všetkým Islandčanom, ktorí zachraňujú stroskotancov.

Rado sa už viac necítil ako stroskotanec. Za svojím radikálnym rezom si stál a bol rád, že to dokázal. Už mu nikto nikdy nebude stáť v ceste. Nervozita ho úplne opustila. Slobodne dýchal čistý vzduch a počúval hlučné odozvy mora. Nechal sa voľne opájať večernou panenskou prírodou. Z temnej atmosféry prírodnej scenérie sa obzrel smerom k rozprávko-vo osvietenému hotelu Reynisfjara. Pôsobilo to tak, akoby sa chcel s hotelom rozlúčiť.

Jednopošchodový skromný, no útulný príbytok z diaľky pripomínal skôr rybársky sklad alebo podlhovastú autodielnu. Takmer celý bol obitý bielymi doskami a strechu pokrývali bielosivé plechy. Drsnosť tohto prostredia dokreslo-

vali výrazne ostré trojuholníkové hrany malých strešných okien. Pred hlavným vchodom viala islandská vlajka, susediaci s americkou, britskou a všetkými škandinávskymi.

Niekoľko desiatok metrov od hlavnej budovy čakali na svojich nocľazníkov mýtické chatky patriace tomu istému majiteľovi. Všetkých dvanásť vyzeralo navlas rovnako. Hnedé drevené hranoly tvorili ich kostru. Obrovské okná navrchu, kopírujúce zelenú trojuholníkovú strechu, pôsobili komicky. Každý príbytok mal svojho suseda a takto zoradené vo dvojiciach očakávali, že v nich niekto romanticky založí oheň.

V blízkosti hotela sa nachádzali viaceré zaujímavé prírodné úkazy, čo bol jeden z dôvodov, prečo sa všetci partneri z firmy rozhodli stráviť pár dní práve tu.

Rado zvolna kráča po jemnom piesku. Zhlboka vdychoval očarujúce vône a nemyslel na to, čo bude nasledovať. Túžil úplne zabudnúť na predchádzajúce minúty, hodiny a dni. Najradšej by zabudol na všetky roky, odkedy začal podnikáť.

More hlasno burácalo a on spokojne kráča ďalej za svojím cieľom. Nečakane ho v jeho rozjímaní niečo prerušilo. Intuícia mu na chrbte náhle nakreslila veľký výkričník. Zazdalo sa mu, že ho niekto sleduje.

Obzrel sa, no nikoho nezbadal. Počul iba silné privaly morských vln a strašidelne pisklavý vietor. Ten mu zozadu urputnou silou naťahoval bundu.

Srdce sa mu rozbúchalo.

Pridal do kroku. Chcel predsa dokončiť, čo začal. On bol jediný, kto to mohol dotiahnuť do konca. Nohy sa mu takmer po členky zabávali do vlhkého piesku. Zaumienil si vyjsť vyššie na pevný trávnatý porast.

Ocitol sa pred veľkým skalnatým previsom. Ten sa dal obísť opäť iba cez čiernu pláž. A vtedy sa predpoklady o prítomnosti cudzej osoby v jeho blízkosti potvrdili.

Zlá predtucha ho opantávala. Dostávala sa mu až pod kožu. Akoby ho niekto zaživa rezal. Akoby to už sám zažil. *Žeby déjà vu* alebo to bol iba výplod jeho vlastnej fantázie?

To, čo pred chvíľou v hoteli vykonal, sa asi niekomu nepáčilo.

Prudko sa otočil, aby zistil, kto to je.

Stihol však zachytiť iba tmavú siluetu neznámej osoby. Držala nad ním zdvihnutú ruku. A v nej niečo hrubé a dlhé.

Na hlave pocítil silný a tvrdý náraz tupého predmetu. Spadol na zem.

Jeho telo splývalo s jemným čiernym pieskom a vyčnievajúcimi ostrými kameňmi. Konce nôh mu obmývali vlny. Z hlavy sa mu neprestajne valila krv.